Koulujen valinnaisainetekstit

Työelämäpainotteinen opetus (TEPPO)

Vuosiluokat, joilla esiintyy

- 9

Laajuus

1 vuosiviikkotunti

Valinnaisen tehtävä

Työelämäpainotteisessa opetuksessa (TEPPO) oppilaat tutustuvat työelämään tavanomaista laajemmin. Valinnaisaineen tehtävänä on opettaa oppilaille työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä tukea oppilaita valintojen tekemisessä. Oppilas tutustuu oppituntien aikana omiin vahvuuksiinsa ja oppii tunnistamaan omia voimavarojaan.

Oppiaine pyrkii laajentamaan oppilaiden näköaloja työelämään. Tutustumalla erilaisiin ammatteihin oppilas saa kokemuksia työelämästä ja oppii hahmottamaan itselleen erilaisia tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Oppiaineen tehtävänä on vahvistaa oppilaan toimijuutta sekä antaa oppilaille työelämätuntemusta ja urasuunnitteluvalmiuksia.

Työelämäpainotteisessa TEPPO-valinnaisessa on kaksi kokonaisuutta: TEPPO-vahvuuksista työelämään ja TEPPO - työelämätaidot käytännössä. Ensimmäinen kokonaisuus painottuu erityisesti oppilaan vahvuuksien tunnistamiseen ja työelämätaitojen perusasioihin, toinen syventää vuorovaikutustaitoja, työelämätuntemusta sekä jatko-opintosuunnittelua. TEPPO-valinnaisesta voi koululla suorittaa myös vain ensimmäisen kokonaisuuden.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

TEPPO-oppilailla työpaikat voivat olla merkittävä oppimisympäristö tavallisen koululuokan ohella. TEPPO-opetuksessa oppilailla on mahdollisuus olla TET-harjoittelussa jopa kuusi viikkoa lukukauden aikana. TEPPO sopii oppilaalle, joka on kiinnostunut ja innostunut työpaikoilla oppimisesta, haluaa tutustua erilaisiin työympäristöihin ja saada tietoa eri aloista jatko-opintojen suunnittelun tueksi tai kaipaa vaihtelua normaaliin koulutyöhön.

Tarkoituksena on tutustua vuoden aikana eri ammatteihin ja mahdollisuuksien mukaan oppilaitoksiin oppilaiden omien kiinnostusten ja vahvuuksien mukaisesti.

Oppiaineessa käytetään monenlaisia työtapoja ja annetaan tarvittaessa oppilaille mahdollisuus näyttää osaamisensa eri tavoilla. Oppilaat voivat suorittaa harjoittelun ohessa peruskoulun oppisisältöjä opettajien antamien tehtävien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Valinnaisaine voi olla osa tehostettua henkilökohtaista ohjausta, jota toteutetaan yksilö- ja ryhmämuotoisena. Jokaiselle tehostettua oppilaanohjausta saavalle oppilaalle laaditaan jatko-opiskelusuunnitelma.

Oppilaalle annetaan tarpeen mukaan tukea oppiaineen opintoihin ja harjoittelupaikkojen etsimiseen. Oppiaineen sisältöjä voidaan muokata ryhmän ja oppilaiden tarpeiden ja kiinnostusten mukaan. TEPPO-oppilas saa oppilaanohjausta TEPPO-tuntien, TET-jaksojen sekä yksilöohjauksen muodossa.

TEPPO voi toimia tukena myös suomen kielen oppimisessa.

Teppo-valinnaisen opetuksesta vastaa opettaja tai oppilaanohjaaja, jonka työparina toimii kouluvalmentaja tai nuoriso-ohjaaja. Kouluvalmentajan/nuoriso-ohjaajan tehtävänä on tukea ryhmätoimintaa sekä tarjota oppilaille ohjausta ja tukea oppimiseen ja arjen hallintaan. Tarvittaessa kouluvalmentaja/nuoriso-ohjaaja, opettaja ja oppilaanohjaaja auttavat sopivan työpaikan löytämisessä, vierailee TET-paikoilla sekä tarjoaa tukea opiskeluun työssäoppimisjakson jälkeen.

Arviointi

1vvt: Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista osallistumista TEPPO-tunneille, ellei suorittamisesta ole sovittu muuta. Työelämäjaksoilla voi olla myös eri oppiaineisiin liittyviä ja erikseen arvioitavia oppimistehtäviä, jotka eivät kuitenkaan vaikuta valinnaisaineen arviointiin.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

TEPPOn tavoitteena on tukea nuorten itsetuntemusta, omien vahvuuksien tunnistamista, motivaatiota, vastuunkantoa, toimijuutta, päätöksentekotaitoja ja ajankäytön hallintaa.

TEPPO-opetuksessa nuoret oppivat työelämätaitoja, saavat työelämätuntemusta ja urasuunnitteluvalmiuksia sekä kokemuksia erilaisista töistä ja työpaikoista.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

T1 Oppilas kehittää työnhakutaitojaan, tunnistaa vahvuuksiaan sekä tutustuu erilaisiin työpaikkoihin ja tehtäviin

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan, taitojaan ja kiinnostuksen kohteitaan. Oppilas tutustuu erilaisiin työpaikkoihin, työtehtäviin ja koulutuspolkuihin. Oppilas harjoittelee työnhakutaitoja ja saa kokemuksia, jotka tukevat hänen tulevaisuuden suunnitteluaan ja omien valintojensa tekemistä.

Sisältöalueet

S1 Tutustutaan erilaisiin työpaikkoihin, työtehtäviin ja ammattialoihin.

S2 Harjoitellaan työnhakua: työpaikan etsiminen, hakeminen ja työpaikasta sopiminen.

S3 Opetellaan hakemaan työtä ja tuntemaan työelämään liittyviä keskeisiä asiakirjoja, esim. työsopimus ja todistukset sekä huolehtimaan niistä. Pohditaan, miten omia taitoja, osaamista ja vahvuuksia voidaan tuoda esiin työnhaussa.

L3, L5, L6

T2 Oppilas harjoittelee työelämässä toimimista.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas harjoittelee toimimaan vastuullisesti työyhteisön jäsenenä. Oppilas noudattaa sovittuja työaikoja sekä työpaikan sääntöjä, ohjeita, käytäntöjä ja työturvallisuusmääräyksiä sekä harjoittelee työelämätaitoja. Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan työelämätaidoissa sekä arvioi omaa toimintaansa työelämäkokemusten pohjalta.

Sisältöalueet

S4 Harjoitellaan työaikojen noudattamista, vastuullista toimintaa sekä työympäristössä turvallisesti toimimista. Pohditaan omaa toimintaa ja sen vaikutusta työyhteisössä.

S5 Harjoitellaan ohjeiden kuuntelemista ja noudattamista. Harjoitellaan vastuunkantoa ja kuhunkin työpaikkaan kuuluvien sovittujen tehtävien suorittamista. Opetellaan tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehittämisen kohteita työskentelyssä.

S6 Oppilas harjoittelee työelämätaitoja: vuorovaikutustaitoja (tervehtiminen, vastaaminen ja kysyminen), työyhteisöön sopeutumista ja osallistumista. Harjoitellaan kiinnostuksen osoittamista, oma-aloitteisuutta ja tavoitteellista työskentelyä.

L2

T3 Oppilas oppii arvioimaan, ymmärtämään ja kehittämään työelämässä tarvitsemiaan taitoja

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas harjoittelee arvioimaan omia työelämätaitojaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä pohtimaan omia kykyjään ja kiinnostuksen kohteitaan. Oppilas harjoittelee kantamaan vastuuta oppimistehtävistään ja omasta toiminnastaan.

Sisältöalueet

S7 Harjoitellaan havainnoimaan erilaisissa työpaikoissa tarvittavia taitoja ja arvioimaan omia työelämätaitoja ja valmiuksia niiden pohjalta. Pohditaan omia vahvuuksia, kiinnostuksen kohteita, työskentelytapoja ja kehittämiskohteita sekä niiden yhteyttä erilaisiin työtehtäviin, ammatillisiin mahdollisuuksiin ja jatko-opintoihin.

L1

T4 ***Oppilas harjoittelee suunnittelemaan jatko-opintojaan*** omien kiinnostustensa pohjalta

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Pyritään kohdistamaan työelämäharjoittelu työpaikkoihin, jotka kiinnostavat oppilasta ja voisivat tukea ja selkiyttää hänen tavoitteitaan jatko-opintojen suhteen. Oppilas pohtii omia vahvuuksiaan, kiinnostuksen kohteitaan ja osaamistaan sekä peilaa niitä eri toimialoilla tarvittaviin taitoihin, työtehtäviin ja koulutusvaihtoehtoihin.

Sisältöalueet

S1 Tutustutaan erilaisiin työpaikkoihin, työtehtäviin ja ammattialoihin.

S7 Harjoitellaan havainnoimaan erilaisissa työpaikoissa tarvittavia taitoja ja arvioimaan omia työelämätaitoja ja valmiuksia niiden pohjalta. Pohditaan omia vahvuuksia, kiinnostuksen kohteita, työskentelytapoja ja kehittämiskohteita sekä niiden yhteyttä erilaisiin työtehtäviin, ammatillisiin mahdollisuuksiin ja jatko-opintoihin.